

Biztonságot mindenkinek!

A közbiztonságot, mint alapvető közszolgáltatást minden ember számára biztosítani kell, társadalmi helyzetre, lakóhelyre való tekintet nélkül. Mert az nem lehet csupán a gazdagok és a politikai hatalmasságok kiváltsága! Ugyanúgy megilleti a külvárosi lakótelepek és a kistelepülések lakóit, mint a jogi védelmet és a privát biztonsági szolgáltatásokat megfizetni képes, medencés villákban élőket, mert mindenkinek joga van félelem és kiszolgáltatottság nélkül élni.

Elfecsérelt évtized

A rendőrség szervezetének modernizálása érdekében 2002 és 2010 között több átalakításra is sor került, amelyek erősítették a közbiztonságot. A külső határ mentén levő megyékben létrejöttek a határrendészeti egységek, a Rendészeti Biztonsági Szolgálat (aktuális neve: Készenléti Rendőrség) több helyi egységgel számolhatott, hiszen századerőt és azt kiszolgáló ingatlanokat és technikát telepített az akkori kormány négy városba. A bűnügyi szolgálat is megváltozott, központi, speciális hatáskörű egysége a Nemzeti Nyomozó Iroda lett, amely képessé vált összetett bűncselekmények felderítésére. Ezzel szemben 2010-es választásokat követően a Fidesz-KDNP-kormány döntően olyan szervezeti változásokat hajtott végre, amelyek nem a közbiztonságot erősítették, hanem főként politikai, ideológiai és hatalmi célokat szolgáltak.

1) A bűnügyi szolgálat a kormányváltáskor csökkenő bűnözési esetszámot örökölt. A javuló tendencia 2010 után is folytatódott, amit azonban jelentősen árnyal az a körülmény, hogy a Fidesz-KDNP-kormány javaslatára 2012-ben a szabálysértési értékhatárt két és félszeresére, 20 ezer forintról 50 ezer forintra emelték. Ezzel a vagyon elleni bűncselekmények jelentős részét egyetlen tollvonással szabálysértéssé minősítették át. Mindemelllett tény, hogy ma már kisebb mennyiségű bűncselekmény felderítése és bizonyítása a rendőrség feladata. Ezt a kedvező folyamatot azonban nem használták ki a rendőrség hatékonyságának javítására, korszerűsítésére, és a rendőrök megbecsültsége sem nőtt.

A mögöttünk lévő nehéz évtizedek után pedig erre minden lehetőség adott lett volna. A bűncselekmények számának növekedése először 1988-89-ben

lett feltűnő¹, 1990-ben a korábbi évi 100 ezerről 200 ezerre nőtt a számuk. 1998-ra már elérte az évi 620 ezret, majd lassú csökkenés kezdődött. A növekedés okait az orosz ajkú, majd a szerb és más délszláv bűnözői körök betelepülése, a társadalmi átalakulás, a vagyoni különbségek fokozódása, a korábban majdnem ismeretlen munkanélküliség, illetve a rendészeti szervek átalakítása okozta. A csökkenéshez is hasonló tényezők vezettek: a társadalom konszolidálódása, a külföldi bűnözők kiszorulása, az életviszonyok átalakulása.

Az MSZP-SZDSZ kormány 2004-ben hozta létre a rendőrség keretében önálló szervezeti egységként működő Nemzeti Nyomozó Irodát (NNI), a kiemelt bűnügyek nagy szaktudást igénylő, hatékony kezelése érdekében. A Fidesz-KDNP-kormány az NNI-t méltatlanul lefokozta, és a szervezetet az elmúlt években nem fejlesztette, hanem inkább gyengítette, 2012-ben beolvasztotta az elsősorban karhatalmi feladatokat ellátó Készenléti Rendőrségbe.

2) A 2010-ben hatalomra jutott Fidesz-KDNP kormány szinte azonnal létrehozta a Terrorelhárítási Központot (TEK) a terrorelhárítási feladatokra, különösen a terrorcselekmények felderítésére, azok fizikai elhárítására és főleg a védett vezetők biztonságának szavatolására. Az új szervezeti egység belépése átalakította nemcsak a rendőrséget, hanem a nemzetbiztonsági szolgálatok szervezetét is. **Paródiába illően sokféle személyvédelmi egységet hoztak létre. Ez nemcsak oktan technikai többletet igényel, de jelentős többletkoordinációt is.** A rendőrségnél megszűnt a Köztársasági Őrezred, a védett vezetők védelmének feladatait a TEK és a Készenléti Rendőrség között osztották meg, majd a feladatok ellátásába az ugyancsak frissen létrehozott Országgyűlési Őrség is bekapcsolódott. A vezetők biztosítási feladatait aszerint osztották meg, hogy a kormányfőhöz ki áll közelebb. Így őrzi a miniszterelnökön kívül a külügyminisztert és a legfőbb ügyészt a TEK, melynek viszont a köztársasági elnök védelmét – a védett személy kérésére – át kellett adnia a Készenléti Rendőrségnek.

3) 2010-ig az önkormányzati rendészet erősítése zajlott, létrejött a településőrök hálózata, a hal-, vad-, mező- és környezetvédelmi őrök szervezetei is erősödtek s a polgárőrség szintén jelentős támogatást kapott. **A Fidesz-KDNP-kormány a településőrök rendszerét felszámolta, s ez különösen a hátrányos helyzetű régiókban rontja a helyiek biztonságérzetét.** A településőrök a szegényebb régiókban különösen

---

¹ A magyar kriminológia kitűnő szakemberei (Szabó András, Déri Pál, Vavró István és mások) tudományos alapú prognózisokat készítettek, de csak kevesen hitték, hogy a bűncselekmények mennyisége a leírt sebességgel emelkedhet.

közel álltak a lakossághoz, hiszen közülük kerültek ki. A gazdagabb önkormányzatok később városrendészeteket hoztak létre, melyekben közterület-felügyelők és városrendészek teljesítenek szolgálatot. **Amíg a településőrök elsődleges feladata a közterületeken a biztonságérzet javítása és a szabálysértések, bűncselekmények megelőzése volt, addig a több helyen a rendőrökhöz megtévesztésig hasonló formaruhát viselő városrendészek tevékenysége inkább az egyszerűbb közlekedési, köztisztasági szabálysértések felé fordult.** Nem vették észre, hogy a rendőrséghez hasonló önkormányzati rendészek – többnyire autóval járva – a helyi lakosságtól eltávolodtak. A 2010-ig működő kormány sokat tett a közterületi kamerarendszer fejlesztése érdekében, s ez az irány a mostani kormány alatt is érvényesül. Ma már a korábbi technika lecserélése, illetve a kistelepülési rendszerek kiépítése zajlik.

4) Minden észszerűséget felrúgva a Fidesz-KDNP kormány az önkormányzati tűzoltóságok államosításával, az önkéntes tűzoltóságok szanálásával az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság irányítása alatt egy gigantikus, s emellett fejnehéz állami rendészeti szervet hozott létre. Ráadásul az állami katasztrófavédelmi szervezetet nem a tűzoltóságok és a polgári védelem szervezeti értékeire, hagyományaira alapozták, hanem azok ellenében alakították ki. Ennek mindennél világosabb, szimbolikus megnyilvánulása, hogy még a „tűzoltóság” elnevezést is módszeresen törölték. A túlbürokratizált, militarizált szervezet nyomasztóan telepszik rá a végrehajtó állományra, miközben a működési hatékonysága meglehetősen alacsony. **Az ott tevékenykedő végrehajtó állomány áldozatkészségén múlt, hogy mindez nem vezetett tragédiához.**

5) A büntetés-végrehajtás irányítási feladatait hagyományosan az Igazságügyi Minisztérium látta el, de a Fidesz-KDNP-kormány ezt is a belügyminiszter alá rendelte. Az országos parancsnok, aki korábban rendőr volt, a büntetés-végrehajtásban jártas parancsnokok helyett az irányítást rendőrökre bízta, miközben a büntetés-végrehajtási tudás és szerepek ettől lényegesen eltérnek. Más a konfliktuskezelés a börtönökben, és más az utcán. **A fizikai feltételek is rosszak. A hazánkban működő 23 büntetés-végrehajtási intézet zömét a 19. század végén építették, csillagrendszerű vagy a bíróságokhoz hasonló építményként, jelentős részüket a bíróságokkal egyszerre.** Mindössze négy új építésű van: Kecskeméten, Szombathelyen, Tiszalökön és Veszprémben, illetve munkásszállóból alakították ki a Maglódi úton a Fővárosi BV Intézet III. objektumát. S bár korszerűsítések több helyen folynak, nyilvánvaló, hogy a régi konstrukciók a kornak megfelelő higiéniai feltételek biztosítását

megnehezíti, esetenként ellehetetleníti. **A beígért átfogó korszerűsítésből nem lett semmi.**

Nincs elérhető információ a foglyok szociális, származási, iskolázottsági mutatóiról. a fogvatartottak létszámát nem hozzák nyilvánosságra, és azt sem, hogy az egyes intézetek mennyire telítettek, a zárkák létszáma hogyan alakult. Csak feltételezni lehet, hogy a legsivárabb életkörülmények között élők közül kerül ki a zömük, így a büntetésvégrehajtási intézet lepusztultsága számukra nem idegen, és ezért kitörni sem szándékoznak helyzetükből.

6) Minden hangzatos ígérete ellenére a Fidesz-KDNP kormány a hivatásos állomány tagjait és a munkájukat segítő rendvédelmi igazgatási alkalmazottakat lebecsüli. A 2015-ben bevezetett rendvédelmi életpályamodell alkalmatlan arra, hogy ösztönző pályaképet adjon a hivatásos állománynak. A megalkotott illetményrendszer nem tart lépést az általános bérszínvonallal, és nem biztosít megfelelő életszínvonalat. Az illetményalapot ugyanis az új szolgálati törvény hatályba lépése óta nem emelték, annak összege 2008 óta változatlan. Ráadásul a jelenlegi elavult szervezeti struktúra és merev bürokratikus működés mind a vezetőket, mind a beosztottakat gúzsba köti és kiszolgáltatottá teszi. A rendészeti szervek állományának tagjai az elégtelen létszám és a sokszor kiszámíthatatlan feladatelosztás következtében állandóan túlszolgálatra kényszerülnek, család- és magánéletük mára szinte tervezhetetlenné vált. A kialakult helyzet súlyosságát jól mutatja a fluktuáció döbbenetes mértéke, ami súlyosan rontja az egész rendvédelmi ágazat működésének stabilitását.

7) A rendőrszakközépiskolai képzésbe jelentkezők létszáma visszaesett, a képzés időtartama csökkent. A rendőr tiszthelyettesek 2 éves képzése helyett fél éves képzésen áteső, utána még önálló intézkedésre alkalmatlan, s így főleg határrendésznek beosztott fiatalok képzettsége nem éri el az elvárható szintet.

8) A Védelmi Szolgálat jogszabályban rendezett hatáskörét radikálisan megnövelték, kiterjesztették a nemzetbiztonsági szolgálatokra és a civil közhivatalnokokra is. A mai rendszerben lehetőség van arra, hogy a bizonyítottság kérdésében ne a vádemelésre jogosult szerv döntsön, s az eljárás alá vont akár zsarolható is legyen. Korábban a hasonló feladatot ellátó BM Biztonsági Főosztály, illetve később a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatára nem rendelkezett ilyen túlhatalommal.

9) Az egymást követő Fidesz-KDNP-kormányok alatt a nemzetbiztonsági szervezetrendszer egyre bonyolultabbá vált. Az irányító minisztériumok száma háromra emelkedett, a terrorelhárítást egy rendőri szervezet végzi. Összesen hat szervezet látja el a nemzetbiztonsággal összefüggő feladatokat. Az összes irányítási anomália ellenére a szolgálatok állománya igyekezett feladatait szakszerűen, a törvények szellemében végezni.

Az Információs Hivatal működését a 2010-es kormányváltásig – a hazai irányultságú szolgálatokkal – együtt tárca nélküli miniszter irányította. A kormányváltás után az irányítást ide-oda dobálták, nehezítve ezzel az érdemi tevékenységet, kiszolgáltatva az Információs Hivatalt az illetékes miniszterek között zajló hatalmi játszmának. 2010-től 2012-ig a külügyminiszter, majd a miniszterelnök a Miniszterelnökséget vezető államtitkár útján, 2014-2018 között a Miniszterelnökséget vezető miniszter, jelenleg a külgazdasági és külügyminiszter látja el az irányítást. Mindez méltatlan és felelőtlen hozzáállást tükröz a Fidesz-KDNP kormány részéről.

Az Országgyűlés ellenőrző szerepe nem érvényesül. A Fidesz és KDNP képviselők kormány iránti túlzott lojalitása, és a személyi és tárgyi feltételek hiánya a parlamenti ellenőrzés kiüresedéséhez vezetett, és így megszűnt a jogállami kontroll.

Törvényesen és hatékonyan

A Magyar Szocialista Párt elkötelezett a törvényesen és hatékonyan tevékenykedő rendészeti szervezetek kialakítása és működtetése mellett, mellőzve a politikai és hatalmi szempontokat. A rendőrök, büntetésvégrehajtási alkalmazottak, tűzoltók, polgári védelmi szakemberek, nemzetbiztonsági dolgozók és pénzügyőrök elhivatottságán és szakértelmén múlik, hogy a rendészeti szervek miként képesek megbirkózni a biztonságunkat fenyegető, folyamatosan változó kihívásokkal. A tisztességes szolgálatteljesítési körülmények, valamint a megfelelő anyagi és erkölcsi megbecsülés biztosítása nem csupán az államot terhelő kötelesség, hanem társadalmi érdek is. Nem üres ígéretekre, hanem érdemi intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a különböző rendvédelmi szervezetek állománya ne hagyja el a hivatását, hogy minél magasabb színvonalon lássa el munkáját.

Szolgálat és megbecsülés

A rendőrök, tűzoltók, polgári védelmi szakemberek, pénzügyőrök, valamint a büntetés-végrehajtás vagy a nemzetbiztonsági szolgálatok szervezetében hivatásos szolgálatot teljesítők olyan veszélyek vállalására esküsznek fel, amelyekre a katonákon kívül más munkavállalók nem kötelezhetők. A veszélyes bűnözők elfogása, külvilágtól elzárt intézményekben őrzése, a jogsértő, esetenként erőszakos személyekkel szembeni konfliktusok kezelése, az égő házakból, katasztrófa sújtotta területekről történő mentés az átlagos foglalkozásoknál jóval nagyobb kockázatokat hordoznak magukban. Az említett veszélyek elhárítása során nem lehet tekintettel lenni a munkajogviszonyra jellemző olyan kötöttségekre, mint a munka- és pihenőidő vagy a munkavégzés helyére vonatkozó szabályok. Ezért a rendvédelmi szervek szervezetében szolgálatot teljesíteni nem egyszerűen egy szakma, hanem hivatás, ami meghatározza a szolgálatot vállalók életmódját, életvitelét.

A Magyar Szocialista Párt szerint ezért az állam kötelessége a hivatásos szolgálattal járó kötöttségeket vállalók méltó megbecsülése, aminek a rendvédelmi szervek állománya számára biztosított javadalmazásban, a szolgálati feladatok hatékony ellátásához szükséges feltételek biztosításában és a szolgálatban eltöltött életút elismerésében is meg kell nyilvánulnia.

1) A Magyar Szocialista Párt a személyi állomány egzisztenciális helyzetének és szolgálatellátási feltételeinek radikális javítását javasolja, ennek első lépéseként kerüljön sor az illetményalapjuk emelésére. Az illetményrendszert úgy javasoljuk kialakítani, hogy kövesse az átlagbérek emelkedését. Az illetményrendszerrel szemben támasztott további követelmény, hogy ösztönözze a teljesítményt, a fejlődést, a testülethez való lojalitást, és méltányosan ellentételezze a hivatásos szolgálattal szükségszerűen együtt járó alapjog-korlátozásokat és munkajogi kötöttségeket. Ez utóbbi megállapítás különös igaz a rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra, akik tekintetében a jogok és kötelezettségek összhangját az új törvényi rendelkezések teljesen megbontották.

Azt javasoljuk, hogy a szolgálati törvény biztosítsa a szolgálatellátás stabilitását. Ennek érdekében egyoldalú döntésen alapuló más beosztásba helyezésre, áthelyezésre, szolgálati helytől vagy beosztástól eltérő szolgálatteljesítésre csak valóban indokolt szervezeti érdekből a feltétlenül szükséges időtartamig kerülhessen sor. Az életpályára vonatkozó szabályok viszont az állomány minden tagja számára biztosítsák az előmenetel lehetőségét az előre meghatározott objektív követelmények

teljesítése révén. A magasabb értékű, illetve vezetői beosztásokat kötelező legyen pályázat útján betölteni.

2) A Magyar Szocialista Párt a hivatásos szolgálatban töltött életút elismeréseként egy új típusú szolgálati nyugdíjrendszert javasol bevezetni, ami adómenetes nyugdíjszerű ellátást és nyugdíjas státuszt biztosít. Azonban a 2012 előtti szabályozástól eltérően a szolgálati nyugdíjrendszer legyen szerves része a megújítandó hivatásos életpályának, amely korai nyugdíjba vonulás helyett a pályán maradásra ösztönözzön. A jogosultság kizárólag a hivatásos szolgálatban eltöltött szolgálati időhöz kötődjön, kizárva a túlságosan fiatal életkorban történő nyugdíjba vonulás lehetőségét, valamint biztosítva a szolgálati nyugdíjrendszer költségvetési finanszírozhatóságát és hosszú távú stabilitását. Ezen túl anyagilag és erkölcsileg kárpótolandók a méltatlanul meghurcolt szolgálati nyugdíjasok, visszaállítandó nyugdíjas státuszuk, megszüntetve a juttatásukat sújtó 15%-os levonást, valamint a munkavégzésükre vonatkozó értelmetlen korlátozásokat.

3) A Magyar Rendvédelmi Kar jellegénél fogva alkalmatlan a rendészeti dolgozók érdekeinek védelmére, ezért annak megszüntetését kezdeményezzük, indokoltnak tartjuk viszont a szakszervezetek megnyírbált jogosítványainak helyreállítását. A rendészeti dolgozókat képviselő szakszervezetek működési feltételeit (munkaidő-kedvezmény, tagdíjfizetés) diszkriminációmentesen az általános munkajogi szabályoknak megfelelően javasoljuk meghatározni. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a jelentős taglétszámmal bíró szakszervezetek élén függetlenített, aktív állományú tisztségviselők állhassanak. Tekintettel arra, hogy a sztrájk ezen a területen csak rendkívül korlátozott mértékben képzelhető el, az ágazati érdekegyeztetés rendszerében kell garanciát adni az állomány érdekeinek érvényesítésére.

4) Azt javasoljuk, hogy az alapfokú rendőrképzés bázisa továbbra is a rendészeti szakközépiskola legyen új néven (Rendőrképzési Tiszthelyettesi Iskola), de két év alatt csak a korábban már érettségizett hallgatók szerezhessenek itt végzettséget, rendfokozatot. A Nemzeti Közsolgálati Egyetemen folyó felsőfokú rendőrtisztképzésben a tananyag összeállításánál nagyobb hangsúlyt tartunk indokoltnak helyezni a demokratikus igények, az alapvető állampolgári jogok oktatására. Javasoljuk a mesterszak új alapokra helyezését is.

Közbiztonságot!

Változó világunkban nagy érték, ha a közbiztonság szilárd, ha az emberek élete, a gazdasági szereplők tevékenysége biztos talajon áll. Az állam elsődleges feladatai közé tartozik ennek maradéktalan biztosítása és folyamatos erősítése. **A Magyar Szocialista Párt ennek érdekében kész minden olyan változtatást támogatni, amelynek eredményeként a közbiztonság magasabb szintjét érheti el Magyarország.**

1) A Magyar Szocialista Párt más szervezeti megoldást javasol a kisebb súlyú vagyon elleni bűncselekmények üldözésére, mint a kiemelt élet vagy testi épség elleni bűncselekményekére. A büntetőeljárás törvény hatásköri szabályain túl kriminalisztikai szempontokat is figyelembe véve (helyszínre érés ideje, a helyszín eszközigénye) **a bűnügyi szolgálatot Budapesten és vidéken is körzetekbe javasoljuk szervezni, amelyek kialakítása során a területi bűnügyi fertőzöttséget is szükséges figyelembe venni.** A körzetek egy részében folytatnának csak nyomozást kábítószerügyekben vagy erőszakos vagyonelleni bűncselekményekben, de bizonyosan nincs szükség minden körzetben gazdasági bűncselekményekben jártas nyomozókra sem. **A kisebb súlyú bűncselekmények felderítése és a kapcsolódó nyomozások lefolytatása pedig a helyi viszonyokat jól ismerő és a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló körzeti megbízotti csoportok feladata lenne.**

A megyei főkapitányságok bűnügyi részlegeinek megerősítésére is szükség van (különösen a felderítés területén), viszont ennek feltétele, **hogy csak több év jártasság után lehessen valaki nyomozó.** Fontosnak tartjuk, hogy a nyomozók ne csak saját szűken vett szakterületükön szerezzenek jártasságot, hanem megfelelő munkaszervezéssel és a tapasztalatok cseréjével biztosítsák, hogy egymás szakterületeire is rálátással bírjanak.

2) A Magyar Szocialista Párt a közrendvédelem pillérének a járőrtevékenységet és a körzeti megbízotti hálózatot tartja. **Ezért javasoljuk az egy adott területért személyesen felelős körzeti megbízottak számának radikális növelését.** Mindezt olyan racionális szervezési modell alapján valósítjuk meg, ami hosszútávon finanszírozható és fenntartható módon biztosítja az állandó rendőri jelenlétet. Eszerint a körzetek száma jelentősen nőne, és – fő szervezési elvként – a lakosságszámhoz igazodna. Minden körzetért egy meghatározott helyi rendőr viseli majd a felelősséget, aki tartja a kapcsolatot a helyi lakossággal, közreműködik a bűnmegelőzési feladatok ellátásában. A folyamatos

szolgálat és a reagálóképesség biztosítása érdekében meghatározott számú körzet rendőreit kisebb csoportokba kell majd szervezni.

A járőrtevékenységet úgy javasoljuk átalakítani, hogy a tevékenységirányítás hatékonyabb legyen, és ennek érdekében több járásnak, kerületnek lehessen közös tevékenységirányító központja. Informatikai alapon célszerű meghatározni, hogy a tevékenységirányítás mekkora (nem járásnyi vagy kerületi) területet fogjon át. A járőröknek ebben az esetben a közigazgatási határon nem kell visszafordulni, s így a járőrútvonalakat racionalizálni lehet. Ma a járasok nagyságától szinte függetlenül egyszerre legfeljebb 2-3 járőrpár van szolgálatban. Miközben már megkezdődött a tevékenységirányítás átalakítása számítógépes rendszerre, a GSM hálózatokon mindenki utolérhető, és azt is látja az ügyelet, hogy ki hol van éppen, beleértve a szolgálatban levő körzeti megbízottak helyzetét is. Sőt ma már a 112 hívószámon sem a kerületi, járási kapitányság veszi a bejelentéseket, hanem diszpécserközpontok, két helyen az országban.

A lakossággal való közvetlenebb kapcsolattartás, valamint a közrend, közbiztonság fenntartásában szerepet játszó szervekkel való együttműködés elősegítése érdekében a Magyar Szocialista Párt javasolja a körzeti megbízotti irodák funkciójának bővítését. A körzeti megbízotti irodákat alkalmassá kell tenni a közbiztonsági és bűnügyi szolgálatok telepítésére, a körzeti megbízottak elhelyezésére, a polgárőr csoportok és a területen tevékenykedő önkormányzati rendészek befogadására és arra is, hogy közterületi kamerarendszerek végpontjai legyenek. A lakosság biztonságérzetét javítaná, ha a körzeti megbízotti iroda a hét nagy részében nem lelakatolva állna, hanem kibővített funkciói révén állandó jelleggel nyitva lenne és készen állna a bajba került polgárok megsegítésére.

3) A Magyar Szocialista Párt indokoltnak tartja, hogy a Terrorelhárítási Központ (TEK) beavatkozó állománya (közismertebben a kommandósok csapata) egyben maradjon, s célszerű a technikáját, ellátmányát és fizetését is magas szinten biztosítani. Ilyen szervezetre szüksége van Magyarországnak, akárcsak a terrorfelderítőkre és -elhárítókra. Ugyanakkor a terrorelhárítás szervezeti formáját, helyét, felépítését és hatásköreit felül kell vizsgálni. Ennek során a TEK személyvédelemi feladatait javasoljuk átadni a Készenléti Rendőrségnek, aminek megfelelő egysége kiválóan alkalmas ennek ellátására. Fontos, hogy a Készenléti Rendőrség megfelelő karhatalmi (csapatszolgálati) kiképzett erővel rendelkezzen. A csapatszolgálat – mint speciális közbiztonsági terület – az erre kiképzett rendőrök feladata legyen,

s békeidőben ne kelljen körzeti megbízottakat és járőröket ilyen szolgálatra vezényelni alapos kiképzés nélkül.

4) A Magyar Szocialista Párt azt javasolja, hogy a mai ellenzék irányította városok, községek tapasztalatainak birtokában alakítsuk át az önkormányzati rendészetet. Az önkormányzati rendészet legyen a helyi lakosság szeme, koncentráljon a közterületi jelenlétre, a megelőzésre.

5) Kezdeményezzük, hogy a nagy létszámú, központosított polgárőrség támogassa a rendőrség munkáját. Emellett a polgárőröknek fontos szerepük lehet a közlekedésbiztonság területén (az iskolába járó gyerekek átsegítése a gyalogátkelőhelyeknél, s baleseti helyszínek biztosításánál, a területzárásoknál), a bűnmegelőzésben pedig járőrtevékenységükkel. A polgárőrszervezetek évek óta befagyasztott állami támogatásának jelentős emelését is szükségesnek tartjuk, a polgárőrszervezetek szolgálatellátás céljából üzemeltetett személygépjárműveinek cégautóadó alóli mentesítésével együtt.

6) A Magyar Szocialista Párt elengedhetetlennek tartja, hogy a bevándorlást és a menekültügyet a humanitárius és a nemzetbiztonsági szempontoknak megfelelő módon kezelje Magyarország. A 2015. évben kibontakozott menekültválság tanulságaira és az azóta is érzékelhető migrációs nyomásra figyelemmel hosszú távon számolni kell a schengeni külső határszakaszok fokozott védelmének szükségességével. Ezért nem elégséges az a jelenlegi kormányzati gyakorlat, ami a határőrizetet az ország minden részéből vezényelt rendőr- és katonállomány határon állomásoztatásával próbálja fenntartani. Az átmeneti vezénylések helyett meg kell teremteni a feladatellátás megfelelő intézményi, személyi és tárgyi feltételeit. Ennek érdekében az MSZP – az egységes rendőri szervezet keretein belül – felállítani javasol egy önálló határrendészeti igazgatóságot a határszakaszokhoz igazodó szervezeti tagozódással, kifejezetten határrendészeti feladatokra felkészített rendőrállománnyal.

7) A Magyar Szocialista Párt a katasztrófavédelmi szervezetet úgy tervezi átalakítani, hogy növekedjen a beavatkozó állomány létszáma, erősödjön az akcióképesség, és csökkenjen a felesleges belső bürokrácia. Helyi szinten megfelelő szakmai önállósággal rendelkező tűzoltóságok működjenek, amelyek felügyeletében az önkormányzatoknak is szerepük legyen. Visszaállítani javasoljuk a környezet- és természetvédelmi intézményrendszer a jelenlegi katasztrófavédelmi logikájú rendszer helyett. Szétbontani javasoljuk a tűzoltó és polgári védelmi feladatköröket. A hagyományoknak és a gyakorlati követelményeknek egyaránt megfelelő egyenruhát és korszerű, a

feladatellátáshoz szükséges képzést biztosítani az állományoknak. A tűzoltókat és a polgári védelmi szakembereket nem rendőrnek, hanem saját szakmájuk követelményeinek megfelelően javasoljuk kiképezni és felruházni.

8) A Magyar Szocialista Párt átfogó fejlesztési program megvalósítását tartja szükségesnek a **büntetés-végrehajtásban.** Az intézetek többsége nagyon elöregedett (több mint 100 évesek), ezért azok **felújítását, korszerűsítését vagy helyettük új intézetek felépítését feltétlenül indokoltnak tartjuk a büntetés-végrehajtási céljait (biztonságos fogvatartást, reintegrációt hatékonyabban szolgáló infrastrukturális háttér megteremtése érdekében.** Az egészségügyileg arra alkalmas fogvatartottak esetében javasoljuk, hogy **kötelező legyen a munkavégzés vagy a tanulás.** Mind a tanulás, mind a munkavégzés képes csökkenteni az elzártságból adódó feszültségeket, illetve lehetőséget teremt arra is, hogy a büntetés letöltése után a szabaduló képes legyen elhelyezkedni és új életet kezdeni.

A fluktuáció és az állandósult létszámhiány különösen sújtja a büntetés-végrehajtási intézeteket, ami nagy terhet ró az állományra. Ezért a szolgálatteljesítési körülmények javítása és a megfelelő ösztönző programok megindítása e területen különösen égető. **A Magyar Szocialista Párt kiemelt figyelmet javasol fordítani a személyi állomány rekreációjának biztosítására tekintettel a zárt intézményekben történő szolgálatteljesítés okozta fokozott pszichés igénybevételre.** Az MSZP javasolja a büntetés-végrehajtás fontossága miatt, hogy a kormányzaton belül államtitkári szintű vezető és kifejezetten ezzel foglalkozó államtitkárság feleljen érte, bármely minisztériumhoz is kerüljön a jövőben az irányítása.

9) A Magyar Szocialista Párt javasolja a lehetőségekhez mérten **bekapcsolni a közterületi jelzőrendszerbe a magánbiztonsági vállalkozásokat, valamint a vagyonőröket.** Ennek érdekében át kell alakítani a vagyonőrök oktatási rendszerét, és növelni kell társadalmi megbecsültségüket. **Összehangolt intézkedések sorával csökkenteni kívánjuk a személy- és vagyonőrök munkajogi és egzisztenciális kiszolgáltatottságát.** Ennek keretében a vagyonvédelem területén tevékenykedő vállalkozások számára profilkényszert javaslunk bevezetni, és ki kívánjuk zárni a munkaerőkölcsönzés lehetőségét. Az új, szigorúbb szabályok érvényesítése érdekében egy kifejezetten csak a magánbiztonsági ágazat hatósági felügyeletével foglalkozó, kis létszámú, professzionális szervezet létrehozásával javasoljuk biztosítani a hatósági felügyeletet.

Hatékony hírszerzést és elhárítást!

Rohamosan átalakuló világunkban Magyarország biztonságának szavatolása elképzelhetetlen a kor színvonalának megfelelően felkészített és felszerelt nemzetbiztonsági szolgálatok nélkül. Az EU és a NATO tagjaként az elsődleges figyelmet – a közös értékek és egybevágó érdekek alapján – a legfontosabb euroatlanti, illetve stratégiai bilaterális szövetségeseinkkel – mint az Egyesült Államok, Németország, Franciaország, Olaszország, Egyesült Királyság – való biztonsági együttműködés fenntartására, fejlesztésére és megerősítésére javasoljuk fordítani. Emellett kiemelt feladatnak tartjuk a regionális együttműködés bővítését is.

1) A Magyar Szocialista Párt azt javasolja, hogy széleskörű vitát követően fogalmazzunk meg egy koherens biztonságpolitikai és külkapcsolati stratégiát. Első lépésként nélkülözhetetlen a nemzeti biztonsági stratégia felülvizsgálata, amelyet legutóbb az 1163/2020. (IV.21.) kormányhatározat fogalmazott meg. A revíziót indokolja, hogy egy ilyen fontos alapszövegnek a biztonságpolitikai helyzet elemzésén, a kockázatok és fenyegetések meghatározásán túl tartalmaznia kell a korszakváltás kormánya által követett értékeket, az azonosított kihívásokra adandó válaszokat is. A felülvizsgálatot körültekintő szakmai elemzés és politikai egyeztetés alapján javasoljuk elvégezni. Az ágazati stratégiákban meg kell jelenniük azoknak a fő prioritásoknak, melyeket a nemzeti biztonsági stratégia meghatároz. Emellett tartalmazniuk kell a kitűzött célok megvalósításának eszközeit és a feladatok végrehajtásának határidejét és felelőseit.

2) Az MSZP szerint a legmodernebb technológiák biztosítása és a személyi állomány megfelelő felkészítése mellett a jogi kereteknek is lépést kell tartaniuk a megváltozott kihívásokkal, azaz a digitális kornak megfelelő hatékony jogosítványokat és eszközöket kell biztosítani számukra, alkalmazásukat viszont a jogállami normák érvényesítésére alkalmas erős garanciákhoz kell kötni. E két követelmény egyidejű érvényesítése esetén biztosítható a nemzetbiztonsági érdekek és az alapvető szabadságjogok védelmének összhangja.

3) A Magyar Szocialista Párt az Alkotmányvédelmi Hivatal és az Információs Hivatal integrációját, azaz egy elhárítási és hírszerzési feladatokat egyaránt ellátó egységes polgári nemzetbiztonsági szolgálat létrehozását javasolja. Az országok közötti nagyfokú mobilitás, az európai integráció nemcsak az államhatárok jelentőségét mosta el, hanem – a termelésirányítás, szolgáltatásnyújtás és a személyes kapcsolattartás egyre

nagyobb arányú online térbe áthelyeződése miatt – számos tekintetben magát a földrajzi meghatározottságot is viszonylagossá tette. E megváltozott környezet viszont az állomány tagjaitól az elhárítási és hírszerzési képességeket egyaránt igénylő műveletek végrehajtását követeli meg.

4) **A Magyar Szocialista Párt álláspontja szerint szükség van Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (TIBEK) működésére, de különösen erős garanciák és fokozott felügyelet mellett.** A TIBEK elemző, tájékoztató és koordinációs tevékenysége terjedjen ki a nemzetbiztonsági és bűnüldözési feladatokat ellátó szervek operatív műveletei során beszerzett valamennyi információra. Ez az elemző, értékelő tevékenység a 21. század digitális világában elengedhetetlen a nemzetbiztonságot fenyegető veszélyek azonosítása és elhárítása érdekében. Ugyanakkor a koncentrált adatkezelés fokozott kockázatot jelent a magánszféra sérthetlenségéhez való jog tekintetében, és ezért feltétlenül indokolt a fokozott felügyelet.

5) **A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat jelenlegi törvényi keretek között biztosított szervezeti önállósága az operatív eszközök célhoz kötött, szabályszerű alkalmazásának egyik legfőbb garanciája, ezért annak változatlan megőrzését javasoljuk.**

6) **A nemzetbiztonsági szolgálatok kormányzati irányításának szervezeti és személyi feltételeit úgy javasoljuk kialakítani, hogy az ne vezessen túlzott hatalmi koncentrációhoz, de alkalmas legyen a különböző szervek közötti hatékony koordináció biztosítására, valamint a kormányzati hírigények azonosítására, pontos megfogalmazására és kiszolgálására. E feladat pontos helye a kormányzati struktúra ismeretében határozható majd meg. Ennek során érvényesülnie kell annak az intézményi garanciának, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító kormánytag és a külső engedélyhez kötött titkos információgyűjtést engedélyező kormánytag személyének el kell válnia.**

7) **A Magyar Szocialista Párt szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok esetében a jogállami működés legfontosabb garanciája az Országgyűlés Nemzetbiztonsági bizottságának ellenőrző tevékenysége. A hatékony parlamenti ellenőrzés tényleges megvalósításához azonban megfelelő szakértői háttérrel kell biztosítani a bizottság számára. Ezért a vizsgálatok szakmai támogatása érdekében mind az albizottság kormánypárti, mind az ellenzéki oldala számára biztosítani kell a szolgálatoktól független szakértők megbízásának lehetőségét.**